

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ภูมิปัญญาไทยในอดีตได้เรียนรู้ถึงการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ โดยใช้วัสดุธรรมชาติ เพื่อตอบสนองวิถีชีวิตการดำรงชีพของตนเองและชุมชน กลายมาเป็นเครื่องใช้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะชุมชนของตน การถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบันกลายเป็นงานหัตถกรรมอันงดงามที่ตอบสนองการใช้งานและแฝงด้วยขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละชุมชนสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น จากเดิมที่ผลิตไว้สำหรับใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อมีการผลิตจำนวนมากขึ้นก็จะแบ่งปันหรือจำหน่ายให้กับบ้านใกล้เคียง ต่อมาเมื่อสังคมขยายตัวมีการติดต่อไปมาหาสู่ระหว่างท้องถิ่นและชุมชนต่างๆ ทำให้ผลผลิตขยายไปใน วงกว้างสู่ตลาดที่มีเป้าหมายชัดเจนขึ้นตามลำดับ ตั้งแต่กลุ่มที่ขอขานหัตถกรรมท้องถิ่นจริงๆ และงานออกแบบหัตถกรรมประยุกต์ อันหมายถึงการปรับเปลี่ยนในด้านรูปแบบให้เข้ากับยุคสมัยและความต้องการ

สำหรับงานหัตถกรรมตกแต่ง "นกมะพร้าวครุฑม" เป็นผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่จากการคิดประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้เช่น ลูกมะพร้าวแก่ ไม้ไผ่, แผ่นซีดีที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งสร้างความน่าประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวพิษณุโลกเองทั้งนักท่องเที่ยวต่างจังหวัดหรือแม้แต่นักท่องเที่ยวต่างชาติ แต่ด้วยยังขาดบรรจุกฎบัตร ทำให้ยังไม่สามารถ สร้างจุดเด่นและเอกลักษณ์ในตัวสินค้าตลอดจนรักษาสภาพผลิตภัณฑ์ให้ถึงมือผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ตัวผลิตภัณฑ์ด้วย โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือผู้ที่นิยมซื้อของฝากหรือของตกแต่งบ้านและสวน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาเพื่อออกแบบบรรจุกฎบัตร OTOP นกมะพร้าวครุฑม ซอย2 ถนนพระร่วง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยบรรจุกฎบัตรที่ผู้วิจัยจะทำการออกแบบนี้ครอบคลุมถึงการคุ้มครองตัวผลิตภัณฑ์ ประโยชน์ในการใช้สอย การสื่อความหมาย ความสวยงาม การเพิ่มมูลค่าของสินค้า สามารถดึงดูดกลุ่มเป้าหมาย สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับตัวสินค้าทำให้สินค้าเป็นที่ยอมรับจากผู้บริโภคมากขึ้น และสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผลิตภัณฑ์นกมะพร้าวครุฑม เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถจดจำผลิตภัณฑ์ได้

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 2.1 ศึกษาสภาพทั่วไปของผลิตภัณฑ์ของนกมะพร้าวครุฑม
- 2.2 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์นกมะพร้าว
- 2.2 เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์นกมะพร้าวครุฑม

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านผู้ผลิต ในงานวิจัยนี้หมายถึง ผลิตภัณฑ์ OTOP นกมะพร้าวครุฑม ซอย 2 ถนนพระร่วง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

- 3.1.1 ประวัติความเป็นมา
- 3.1.2 แนวคิดในการผลิตการผลิตและออกแบบสินค้า
- 3.1.3 กระบวนการเตรียมวัตถุดิบ และกระบวนการผลิตสินค้า

3.2 ขอบเขตด้านการตลาดและการจัดจำหน่าย

- 3.2.1 กลุ่มตลาดเป้าหมาย
- 3.2.2 การจัดการและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์
- 3.2.3 การจัดการเพื่อการขนส่ง
- 3.2.4 พฤติกรรมผู้บริโภค โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและสังเกตแบบมีส่วนร่วม

3.3 ขอบเขตด้านผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์นกมะพร้าวครุฑม โดยเลือกทำการศึกษาผลิตภัณฑ์นกมะพร้าวแบบแขวน 5 รูปแบบคือ

- 3.3.1 นกคุ้มมะพร้าว 1 รูปแบบ
- 3.3.2 นกกาบบัว 1 รูปแบบ
- 3.3.3 นกเงือกมะพร้าว 1 รูปแบบ
- 3.3.4 นกคุ้มมะพร้าวแบบคู่ 1 รูปแบบ
- 3.3.5 นกเงือกมะพร้าวแบบคู่ 1 รูปแบบ

3.4 ขอบเขตด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์นมมะพร้าวครูตุมยังไม่มีการทำงานบรรจุภัณฑ์และสัญลักษณ์การค้ามาก่อน จึงได้กำหนดแนวทางการออกแบบบรรจุภัณฑ์ไว้ดังนี้

3.4.1 บรรจุภัณฑ์สำหรับนกกุ่มมะพร้าว	1 โครงสร้าง 1 กราฟิก
3.4.2 บรรจุภัณฑ์สำหรับนกกาบัว	1 โครงสร้าง 1 กราฟิก
3.4.3 บรรจุภัณฑ์สำหรับนกเงือกมะพร้าว	1 โครงสร้าง 1 กราฟิก
3.4.4 บรรจุภัณฑ์สำหรับนกกุ่มมะพร้าวแบบคู่	1 โครงสร้าง 1 กราฟิก
3.4.5 บรรจุภัณฑ์สำหรับนกเงือกมะพร้าวแบบคู่	1 โครงสร้าง 1 กราฟิก
3.4.6 ตราสัญลักษณ์การค้าสำหรับผลิตภัณฑ์นมมะพร้าวครูตุม	1 กราฟิก
รวม ภาระงานการออกแบบโครงสร้าง	5 โครงสร้าง

รวม ภาระงานการออกแบบกราฟิก 6 กราฟิก

4. วิธีการดำเนินงานวิจัย

ส่วนที่1 ศึกษาสภาพทั่วไปของผลิตภัณฑ์นมมะพร้าวครูตุม

- ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดพื้นที่ในการศึกษาสภาพทั่วไป
- ศึกษาจัดเก็บข้อมูลภาคสนาม
- ประมวลผลข้อมูล

ส่วนที่2 ศึกษาด้านความต้องการบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์นมมะพร้าวครูตุม

- ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดพื้นที่ในการศึกษาสภาพทั่วไป
- ศึกษาจัดเก็บข้อมูลภาคสนาม
- ประมวลผลข้อมูล

ส่วนที่3 ออกแบบบรรจุภัณฑ์นมมะพร้าวครูตุม

- กำหนดแนวทางการออกแบบและพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์
- จัดแสดงและนำเสนอผลิตภัณฑ์ในรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบเสร็จแล้ว
- ประเมินโครงการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพทั่วไปของกระบวนการผลิตและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์นกมะพร้าวครุฑมูม จังหวัดพิษณุโลก
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมของผลิตภัณฑ์นกมะพร้าว
3. สามารถสร้างบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม สวยงามและมีความเป็นเอกลักษณ์สำหรับผลิตภัณฑ์นกมะพร้าวครุฑมูม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การออกแบบ หมายถึง การวางแผนสร้างสรรค์รูปแบบ เพื่อตอบสนองความต้องการในสิ่งใหม่ ๆ ของมนุษย์โดยมีการจัดส่วนประกอบของการออกแบบให้สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอย
2. บรรจุภัณฑ์ หมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่ห่อหุ้มหรือบรรจุภัณฑ์ เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยหรือเพื่ออำนวยความสะดวก และยังสามารถปกป้อง หรือรักษาผลิตภัณฑ์ให้คงสภาพได้มากที่สุด
3. การตลาด หมายถึง กระบวนการการวางแผนและบริหารแนวความคิด การกำหนดราคา การส่งเสริมสนับสนุนและการกระจายความคิด สินค้า บริการ องค์กร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยการแลกเปลี่ยนที่จะสร้างความพึงพอใจ ให้แต่ละบุคคลและบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ
4. นกมะพร้าว หมายถึง ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งที่ทำมาจากลูกมะพร้าวแก่และวัสดุเหลือใช้ของครุฑมูม ซอยพระร่วง 2 ถนนพระร่วง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
5. โอท็อป (OTOP) หมายถึงโครงการที่รัฐบาลส่งเสริมให้ชาวบ้านในแต่ละตำบล สร้างอาชีพในการผลิตสินค้า เพื่อออกจำหน่าย โดยสร้างสินค้าที่เป็นสินค้าประจำตำบลนั้นๆ